

เอกสารอ้างอิง

1. Royal Prince Alfred Hospital, "Radiation Safety Handbook," N.S.W.
2. ชมรมฟิสิกส์การแพทย์แห่งประเทศไทย, "คู่มือการป้องกันอันตรายจากรังสี," กรุงเทพมหานคร, 2527.
3. วิวัฒน์ จันทราพรชัย, "การศึกษาปริมาณรังสีที่ระบบสืบพันธุ์ขณะคนไข้ได้รับการวินิจฉัยโรคด้วยรังสีเอกซ์," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาฟิสิกส์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
4. Her Majesty's Stationary Office, "Code of Practice for the Protection of Persons against Ionizing Radiations Arising from Medical and Dental Use," Her Majesty's Stationary Office, London, 1972.
5. International Atomic Energy Agency, "Safety Series No.38 - Radiation Procedures," International Atomic Energy Agency, Vienna, 1973.
6. Sorenson, J. A. , and M. E. Phelps, Physics in Nuclear Medicine, pp.345-364, Grune and Straton Inc. , Florida, 1980.
7. Early, P.J., and D.B. Sodee, Principle and Practice of Nuclear Medicine, pp. 471-538, Mosby, St.Louis, Missouri, 1985.
8. Rocha, A.F.G., and J.C. Harbert, "Textbook of Nuclear Medicine : Clinical Applications," pp. 30-45, Lea & Febiger, Philadelphia, 1979.

9. ฤดี ปลืหจินดา, "การรักษาและตรวจติดตามมะเร็งของต่อมธัยรอยด์ด้วย ไอโอดีน-131," สาขาวิชาเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ภาควิชา รังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร, 2529.
10. เทพ หิมะทองคำ, โรคของต่อมธัยรอยด์, หน้า 194-213, RDP Publication, กรุงเทพมหานคร, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2527.
11. พวงรัตน์ บุรณพงษ์, "การใช้ต้นกำเนิดรังสีชนิดแบ่งออกใช้รักษาโรค," สาขาวิชาเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ภาควิชารังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร, 2528.
12. ICRP Publication 10, "Recommendations of the International Commission on Radiological Protection : A Report of ICRP Committee 4 on Evaluation of Radiation Doses to Body Tissues from Internal Contamination due to Occupational Exposure, " Pergamon Press, 1968.
13. Beierwaltes, W.H., "The Treatment of Thyroid Carcinoma with Radioactive Iodine, "Seminars in Nuclear Medicine, 8(1), 79-94, 1978.
14. Jackson, G.L., "Accumulation of Radioiodine in Staff Members-Letters to the Editor, "J. Nucl. Med., 20(9), 995, 1979.
15. Howard, B.Y., "Safe Handling of Radioiodinated Solutions," J. Nucl. Med. Tech., 4(1), 28-30, 1976.
16. Lockett, L.W., and R.E. Slotler, "Radioiodine Volatilization from Reformulated Sodium Iodide I-131 Oral Solution, "J. Nucl. Med., 21(5), 477-479, 1980.

17. Grossman, L.W., and C.C. Williams, "Chilling-an Effective way of Redncing volatility of Therapeutic Iodine Solution-Proceeding of the 27th Annual Meeting Detroit-1980, "J. Nucl. Med., 21(6), P93, 1980.
18. Britton, K.E. and P.C. Pearce, "A Method of Dispensing I-131 Therapy Doses - Correspondence, "British Journal of Radiology, 48, 687, 1975.
19. Pagel, J.W., Thyroid and Parathyroid Imaging (Sandler, M.P., J.A. Patton, and C.L. Partain ed.), pp. 231-245, Appleton-Century-Crofts, Connecticut, 1986.
20. Worthley, B., "The Management of Patients Treated with Radioactive I-131, " Anti-Cancer Foundation, Australia, 1980.
21. สุรัตน์ วิจิตร, "การวัดรังสีสะท้อนจากคนไข้ที่ได้รับการรักษาโดยโคบอลต์-60 ด้วยเครื่องเทอร์โมลูมิเนสเซนซ์, " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตภาคศึกษานิเวศลิษฐ์เทคโนโลยี บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
22. Commission of the European Communities, "Radiological Protection-3-Technical Recommendations for the Use of Thermoluminescence for Dosimetry in Individual Monitoring for Photons and Electrons from External Sources, " Directorate-General Social Affairs, Luxembourg, 1975.
23. Cameron, J.R., N. Suntharalingan, and G.N. Kenny, Thermoluminescent Dosimetry, pp. 131-149, The University of Wisconsin Press, London, 1968.

24. Busuoli G., Applied Thermoluminescence Dosimetry
(Oberhofer, M., and A. Scharmann ed.), pp. 83-96,
Adam Hilger Ltd, Bristol, 1981.
25. IAEA-TECDOC-317, "Quality Control of Nuclear Medicine
Instruments, " International Atomic Energy Agency,
Vienna, 1984.
26. กิจจา จงกิติวิทย์ ติดต่อส่วนตัว.
27. MIRD/Dose Estimate Report, "Summary of Current Radiation
Dose Estimates to Human from ^{123}I , ^{124}I , ^{125}I ,
 ^{126}I , ^{130}I , ^{131}I , and ^{132}I as Sodium Iodide,
"J.Nucl.Med., 16 (9) 857-860, 1975.
28. Vennart, J., and M. Minski, Handbook of Radioactive
Nuclides (Wang, Y. ed.), pp.201-225, The Chemical
Rubber Co., Ohio, 1969.
29. Greenfield, L.D., M.W. Herman, and J.Patrick, "Radiation
Safety Precautions with I-131 Therapy, "Cancer
Nursing, Oct., 394-384, 1978.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อแนะนำ

ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาโรคด้วยไอโอดีนรังสี

ยาไอโอดีนรังสีทำให้ผู้ป่วยอิ่มหรือคลื่น เป็นยาซึ่งสามารถรักษาโรคต่อมธัยรอยด์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก แต่ยาอาจเป็นอันตรายต่อคนปกติซึ่งอยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยเป็นเวลานานเกินความจำเป็นในระยะแรกของการรักษา จึงสมควรจัดให้ผู้ป่วยเข้าพักในโรงพยาบาลระยะหนึ่ง เพื่อให้ยาถูกขับออกทางเหงื่อ น้ำลาย และปัสสาวะจนเหลือในระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น

1. การเตรียมตัวมาอยู่ในโรงพยาบาล

โดยทั่วๆ ไปผู้ป่วยจะเข้าพักในโรงพยาบาลที่ติด 72 ปี ชั้น 6 ตอนบ่ายของวันจันทร์และจะกลับบ้านได้ในวันศุกร์ของสัปดาห์เดียวกัน ในกรณีพิเศษใดๆ ให้เป็นไปตามสั่งของเจ้าหน้าที่

1.1 นำเสื้อผ้า สบู่ กระดาษทิชชู แก้วน้ำ และของใช้ส่วนตัวอื่นๆ ที่จำเป็นมาใช้

1.2 ห้ามนำของมีค่าติดตัวมา

1.3 นำหนังสือมาอ่าน หรือวิทยุมาฟังได้

1.4 ไม่อนุญาตให้ญาติมาเฝ้า

2. การรับยาไอโอดีนรังสี

ในการพักอยู่ในโรงพยาบาลเพื่อรักษาโรคครั้งนี้ ผู้ป่วยจะได้รับยาไอโอดีนรังสีจากเจ้าหน้าที่เพียงครั้งเดียว (แต่แพทย์อาจสั่งยาอย่างอื่นให้ผู้ป่วยรับประทานประกอบกันไปด้วย)

2.1 ในการดื่มยาน้ำ หากใส่ฟันปลอมให้ถอดออกก่อน เมื่อดื่มยาแล้วให้ใช้น้ำกลั้วปาก 3-4 ครั้ง แล้วกลืนน้ำลงไป ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ยาติดค้างอยู่ในปากมาก

2.2 หากยาเป็นแคปซูล ห้ามใช้มือหยิบแคปซูลโดยตรง ให้ใช้ปากคีบหยิบแคปซูลเข้าปาก แล้วดื่มน้ำกลืนยา

3. การเยี่ยม

3.1 ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี และสตรีมีครรภ์ เข้าเยี่ยมโดยเด็ดขาด

3.2 บุคคลอื่นฯ ควรงดการเยี่ยมอันไม่จำเป็น ในสัปดาห์แรก

3.3 ในกรณีที่มีการเยี่ยม ควรจำกัดระยะเวลาการเยี่ยมให้สั้นที่สุด และผู้มาเยี่ยมอาจยืนอยู่หลังฉากตะกั่ว

ดูคำแนะนำเกี่ยวกับระยะเวลาเข้าเยี่ยมที่หน้าห้อง

3.4 ในกรณีที่ผู้ป่วยช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ญาติที่เฝ้าควรมีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป และให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่

4. การปฏิบัติตนระหว่างอยู่ในโรงพยาบาล

ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่ได้ใส่สายสวนปัสสาวะ ให้ปฏิบัติดังนี้

4.1 ตื่นน้ำวันละหลายๆ และพยายามถ่ายปัสสาวะบ่อยๆ

4.2 เวลาปัสสาวะระวังอย่าให้กระจายเปื้อน ใช้น้ำเช็ดโครก หรือใช้น้ำราดหลายๆ ครั้ง

ห้ามบุคคลอื่นใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมร่วมกับผู้ป่วย

4.3 ห้ามปัสสาวะลงพื้นห้องน้ำขณะอาบน้ำ

4.4 ห้ามผู้ป่วยออกจากห้องพักโดยไม่ได้รับคำยินยอมจากเจ้าหน้าที่ หากมีธุระให้กดกริ่งเรียกเจ้าหน้าที่ เข้าไปหา

4.5 พยายามนอนพักมากๆ

4.6 หากมีอาการคลื่นไส้ ให้เตรียมพร้อมที่จะอาเจียนลงถุณกลาสติก เพื่อป้องกันการเปื้อน

4.7 ในระยะเวลา 1 หรือ 2 หรือ 3 วัน หลังจากได้รับยาไอโอดีน หากเกิดอาการขวมบริเวณแก้มหรือลำคอ ให้รีบแจ้งแพทย์ หรือพยาบาล

4.8 อุปกรณ์ที่ใช้ในการบริโภค เช่น จาน ชาม ช้อน และแก้วน้ำ ให้ผู้ป่วยทำความสะอาดเองในห้องพัก หรืออาจใช้วัสดุชนิดที่ใช้แล้วทิ้งเลย

4.9 ผู้ป่วยจะมีถึงขยะพิเศษหุ้มด้วยตะกั่วกันรังสีสำหรับทิ้งขยะ อาหาร น้ำที่เหลือให้เทน้ำทิ้งลงอ่าง (กรุณาอย่าทิ้งเศษอาหารลงอ่าง เพราะจะทำให้ท่อตัน) ส่วนกากที่เหลือให้ทิ้งในถังขยะดังกล่าว

4.10 เมื่อต้องการเติมน้ำดื่มในขวดให้นำขวดเปล่าไปวางไว้บนโต๊ะหน้าห้อง

- 4.11 ในช่วงเวลาประมาณ 2 สัปดาห์หลังจากได้รับยาไอโอดีนรังสี
ไม่ควรนำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วของผู้ป่วยไปซักปนกับเสื้อผ้าของผู้อื่น
- 4.12 ปฏิบัติตนตามกฎหมายทั่วไปของหอผู้ป่วย
- 4.13 ไม่จำเป็นต้องทิ้งข้าวของเครื่องใช้ หรือของรับประทานของ
ผู้ป่วยเมื่อจะออกจากโรงพยาบาล

5. การปฏิบัติตนหลังการออกจากโรงพยาบาล

ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาโรคด้วยการรับยาไอโอดีนเข้าไปในร่างกาย
เมื่อออกจากโรงพยาบาลไปแล้ว ควรปฏิบัติตนดังนี้

- 5.1 หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดคนในครอบครัว และบุคคลอื่นๆ โดยเฉพาะ
ที่อายุต่ำกว่า 40 ปี เช่น ไม่ควรนั่งติดๆ กันดูโทรทัศน์เป็นเวลานานกว่า 1 ชั่วโมง
- 5.2 ไม่ใช้ของใช้ปะปนกับผู้อื่น
- 5.3 หลีกเลี่ยงการเดินทางโดยรถประจำทาง

ให้ปฏิบัติตนตามคำแนะนำข้างต้นเป็นเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ หรือตามเจ้าหน้าที่สั่ง

- 5.4 พักผ่อนมากๆ และรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
- 5.5 รับประทานยาที่แพทย์สั่งโดยไม่ขาดระยะ
- 5.6 ไปพบแพทย์ตามนัด เพื่อติดตามผลของการรักษาโรคต่อไป

ข้อแนะนำต่างๆ เหล่านี้ ทางสาขาวิชาเวชศาสตร์นิวเคลียร์ให้ไว้เพื่อ
ประโยชน์ของผู้ป่วยและผู้อยู่ใกล้ชิด กรุณาอย่าได้มีความเกรงกลัวหรือตื่นตกใจ
เกินกว่าเหตุ ขออย่าว่าโรคที่ต่อมธัยรอยด์ไม่ใช่โรคติดต่อ มาตรการจำกัดต่างๆ
เป็นคำแนะนำที่เหมาะสมต่อผู้อยู่ใกล้ชิด โดยให้ผู้ป่วยได้รับประโยชน์จากการรักษา
มากที่สุด มีผู้ป่วยจำนวนมากที่ได้รับการรักษา เช่นนี้แล้วดำเนินชีวิตตามปกติสุขได้
ยาวนาน

สาขาวิชาเวชศาสตร์นิวเคลียร์

ภาควิชารังสีวิทยา

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มีนาคม 2529